

Centrale Stemopneming

22-03-2018

Waarom centraal tellen?

Besluitvorming in sept '17

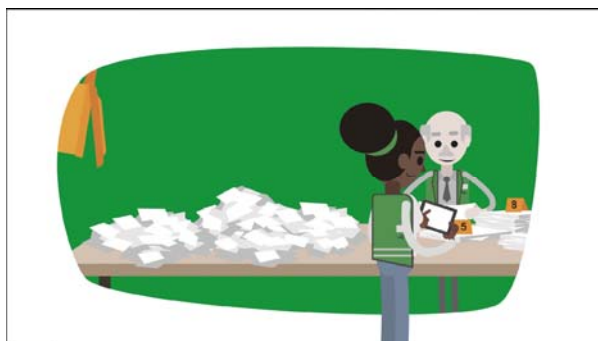
- o Kwaliteit tellingen
- o Transparantie
- o Betrouwbaarheid uitslag
- o Uitvoering & logistiek

Directie → Burgemeester →
College B&W → Raad

- “Kans op fouten zo klein mogelijk maken”
- Extra budget



Van stembiljet naar uitslag



Animatie

20-4-2018

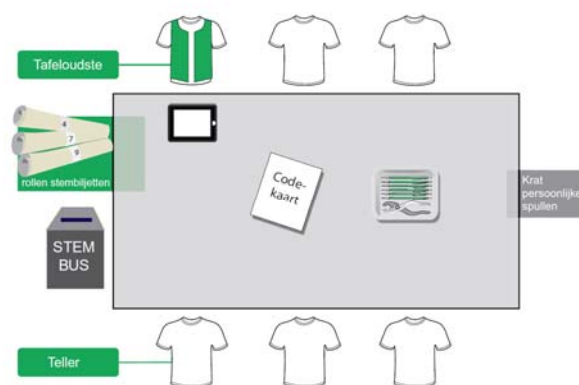
Centrale stemopneming 2018

3

78 teltafels.... En 45 controleurs



Iedere controleur krijgt een aantal teltafels toegewezen



20-4-2018

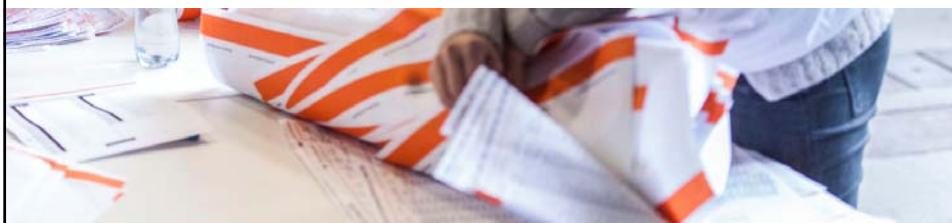
Centrale stemopneming 2018

4

Feiten en cijfers



- 2x374 stembussen tellen
- 3x374 processen-verbaal invoeren in OSV
- Op basis van simulatie: 90 minuten per stembus
70 minuten tellen
5 min controle van PV door controleur
bus wisselen
pauze na twee bussen



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

5

Feiten en cijfers



- Wens: van 08.00-22.00 uur tellen, dus 78 telcellen
- 5 tellers en 1 tafeloudste per telcel, twee shifts
- 1 controleur per 2 telcellen, administrateurs, runners, osv invoerders, procesmanagers, facilitair, etc, etc.
- Ruim 1200 ambtenaren en vrijwilligers!



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

6

Uitdagingen



- Benoemingen gemeentelijk stembureau
- Proces-verbaal
- Trainingen



- Handleiding tafeloudste
- Telinstructie filmpje
- Factsheet per functie

20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

7

Waar waren we blij mee?



- OSV invoer op dezelfde locatie als tellen
- Eerder klaar op verkiezingsdag
- Kunnen meekijken met tafeloudsten
- Beveiliging goed geregeld
- Goed beeld extern / media > Rotterdam precisiewerk
- Duidelijke structuur en processen (vlaggetjes, hesjes, T-shirts)
- Veel minder afmeldingen in vergelijking met 21 maart
- 15 minuten eerder klaar met tellen dan verwacht!



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

8

Waar waren we teleurgesteld over?



- Kwaliteit processen-verbaal
- Spreiding van de verantwoordelijkheid
- Weinig actieve houding tellers en tafeloudsten



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

9

Volgende keer weer?



- In overweging: de nieuwe kieswetregels
- Zeker bij gemeenteraadsverkiezingen (want in Rotterdam ook gebiedscommissies en wijkraden)
- Misschien bij Tweede Kamerverkiezingen, Provinciale staten en waterschappen
- Niet bij referenda, Europees Parlement



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

10

Leerpunten



- Proces-verbaal was moeilijk om in te vullen
- Werving, selectie en training van tafeloudsten & controleurs (taak, proces, app, aansturen tellers)
- Meer floorwalkers (inhoudelijk) + meer training
- Meer floormanagers voor facilitair + aanspreekpunt in telhal
- Te weinig tijd om PV's op te maken > tijd tussen Verkiezingsdag en zitting centraal stembureau
- Veiligheid: ongetelde stembiljetten vervoeren is een ander verhaal dan getelde en afgeronde stembussen.

20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

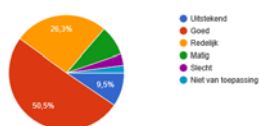
11

Wat vonden de tellers er van?



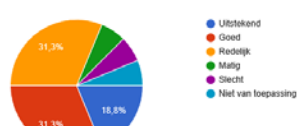
4. Wat vond je van het informatieblad als voorbereiding op de dag?

95 reacties



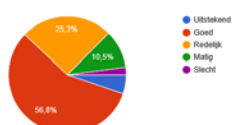
6. Wat vond je van de instructiefilm als voorbereiding op de dag?

16 reacties



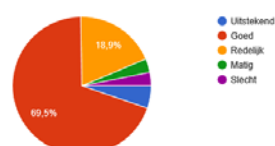
9. Hoe vond je de taakverdeling tussen de verschillende tellers?

95 reacties



15. Er liep een filmploeg rond, wat vond je daarvan?

95 reacties



20-4-2018

Centrale stemopneming 2018

12

AD

Nieuws Regio Sport Show Video Koken & E

Alphen Amersfoort Amsterdam Apeldoorn Arnhem Bergen op Zoom Breda Delft Den Haag

Vrijwilligers tellen stemmen in Ahoy

VIDEO | In Ahoy zijn 900 vrijwilligers vanmorgen begonnen met een tweede telling van de Rotterdamse stembiljetten. Gisteravond zijn de stemmen per partij geteld, vandaag gebeurt dat per kandidaat.

Margriet Groenendijk 22-03-18 09:56 Laatste update: 11:41

f 24

Rotterdam doet, samen met de gemeente Zuidplas, mee aan het landelijke [experiment met dubbel tellen](#). Het doel van deze proef is kijken of het aantal fouten daalt, als er minder tijdsdruk en vermoedheid bij het tellen komt kijken.



A In Ahoy worden op de dag na de gemeenteraadsverkiezingen de stembiljetten op kandidatenlijsten geteld. © ADP

AD Rotterdam Dagblad, Rotterdam Dichtbij 21-03-2018

Student is steunpilaar stembureau

Studenten helpen vanaf vanmorgen vroeg massaal om de gemeenteraadsverkiezingen soepel te laten verlopen. Ze bevolken vandaag de stembureaus en morgen tellen ze de stembiljetten in Ahoy.

Nadia Berkelder
Vandaag zijn in de hele regio duizenden mensen actief op de stembureaus: het eerste gaat al om half zeven open op Rotterdam Centraal. Alle andere stembureaus openen de deuren een uur later. Stemmen kan op de meeste plekken tot vanavond nog wel. Voor de vrijwilligers duurt de dag op het stembureau vandaag langer dan anders omdat er twee, in het geval van Rotterdam zelfs drie, verkiezingen tegelijkertijd zijn. Er wordt gestemd voor de gemeenteraad, de gebiedscommissie of de wijkraad (in Rotterdam) én het referendum over de sleepwet.

De gemeente Remondani heeft dit jaar speciaal studenten geworven om de verkiezingen goed te laten verlopen. En om de uitslag vlot te kunnen melden. Het grootste deel van de studenten-oudecore duurt - daarvan wordt ingezet in Ahoy. Daar wordt donderdag een tweede telling gehouden van de Rotterdamse stembiljetten. Vanavond tellen de vrijwilligers alle stemmen snel, zodat duidelijk is hoe de verdeling over de partijen is. Morgen wordt het aantal stemmen per persoon vastgesteld. Rotterdam doet, samen met de gemeente Zuidplas, mee aan het landelijke experiment met dubbel tellen. Doel is om te kijken of het aantal fouten daalt als er minder tijdsdruk is.

Studentenwatermanagement Raaihaan Jaggas (14) is al zes jaar vrijwilliger op een stembureau. Vanaf de eerste keer dat ik het mocht, zegt hij. „Je moet achter zijn.“ Vandaag is hij voorzitter van een stembureau in Kralingen-Crooswijk. Op zijn stembureau werken deze verkiezingsdag in totaal tien mensen in twee ploegen. Voor studenten is het werk op een stembureau een mooie bijverdienste. Een vrijwilliger krijgt in Rotterdam een vergoeding van honderd euro.

Burgerplicht
„Maar ik doe het omdat het voelt als mijn burgerplicht“, zegt Jaggas. „Het geeft een goed gevoel, al die mensen die komen stemmen. En ja, het is ook wel gezellig.“ De ochtendploeg op het stembureau zet alles klaar. Halverwege de middag komt de tweede groep vrijwilligers re-aflossen. „Ik begin om half drie“, zegt Jaggas. En als de kleren weg zijn, begint het tellen. „Vorige keer waren we om elf uur klaar. Het zat nu wel wat langer dueren, omdat er drie verkiezingen zijn. Als je een floute maakt, moet het over. Toen ik de eerste keer op een stembureau werkte, kloppen de aansullen niet. Maar moest ik mijn stembureau in het gebied het eerste klaar.“

20-4-2018 Centrale stempopneming 2018 13

AD

Nieuws Regio Sport Show Video Koken & E

Alphen Amersfoort Amsterdam Apeldoorn Arnhem Bergen op Zoom Breda Delft Den Haag

Experiment met tellen stemmen

Rotterdam en Zuidplas pakken de gemeenteraadsverkiezingen dit keer helemaal anders aan. De gemeenten proberen het tellen van de stemmen sneller en beter te maken.

Jitske-Sophie Venema
Rotterdam

Het tot diep in de nacht, met een vermoed hoofd en zware oogleden, tellen van vele duizenden stembiljetten is verleden tijd in Zuidplas en Rotterdam. Niet als twintig andere Nederlandse gemeenten melden zij zich vrijwillig aan voor het experiment 'Centraal tellen' van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Het doel van deze proef is kijken of het aantal fouten daalt, als er minder tijdsdruk en vermoedheid bij het tellen komt kijken.

Zodra de stembureaus worden...

Hierdoor hebben we een nog strakkere controle op het

telproces
— Gemeentewoordvoerder

disagreed 21 maart om 23:00 uur 's avonds hun deuren sluiten, tellen medewerkers de stemmen per partij. Dit leidt tot een voorlopige uitslag, die min of meer de stemverdeling in de gemeente laat zien. Het definitieve aantal zetels en het aantal stemmen per persoon volgen pas in de dagen erna.

Wanneer na die eerste, grove telling per partij worden alle stemmen overgebracht naar een centrale locatie, waar zij op donderdag nauwkeurig worden geteld. In Zuidplas doet een twintigtal tellers dit in de Parkoombal in Nieuwekerk aan de IJssel, Rotterdam huist Ahoy er voor af en vliegt bijna duizend studenten in van de Erasmus Universiteit en van de Hogeschool Rotterdam.

Voor Rotterdam is het experiment een uitkomst omdat de komende verkiezingsdag een nog grotere monstertekst is dan normaal. Veel burgers mogen in de Maastad niet alleen stemmen voor de gemeenteraad maar ook voor het referendum over de sleepwet, de gebiedscommissie en wijkraad. Voor deze laatste twee, mogen ook inwoners vanaf 16 jaar hun stem uitbrengen.

Dat komt meer op, als ze allemaal worden bezet, 147/147 stempar- sen. Deze worden 's nachts in 1200 containers geladen en vervolgens door 'n vrachtwagen naar Ahoy gereden. Beveiligers houden daar een oogje in het zeil zodat het echte telwerk begint.

Telteams
Nu op een plek wordt geteld, kan sneller hulp worden geboden aan telteams en gaat er minder tijd verloren aan bijvoorbeeld reizen tussen stembureaus. Hierdoor hebben we een nog strakkere controle op het telproces, voornamelijk een woordvoerder van de gemeente. Het experiment moet daarom niet alleen leiden tot een grotere betrouwbaarheid, maar ook meer efficiëntie en transparantie.

Eventuele meekosten die Rotterdam en Zuidplas moeten maken voor het experiment, zoals het inschakelen van extra stemmentellers, worden vergoed door het Rijk.

AD Rotterdam Dagblad, Rotterdam Dichtbij 03-03-2018

Verkiezingen als proeftuin

AD

Rotterdam Dagblad

RTV Rijnmond

Nieuws Sport Weer Verkeer Radio Televisie InZaken

DINER, 187 ARTIKEL

DINER, 187 ARTIKEL

Rotterdam mobiliseert duizend stemmentellers in Ahoy



Rotterdam mobiliseert duizend stemmentellers. (Video: NOS)

Rotterdam gaat bij de komende gemeenteraadsverkiezingen de stemmen anders tellen. Er wordt op de verkiezingsavond zelf alleen per partij geteld. De volgende dag op 22 maart wordt er door anderen geteld hoeveel stemmen elke kandidaat heeft gekregen.

20-4-2018 Centrale stempopneming 2018 14

Datum 20-4-2018
Pagina 7



Nieuws
Sport
Weer
Verkeer
Radio
Televisie
InZaken

DONDERDAG 22 MAART 2018, 09:36

DEEN: OIT AUTEWEL

Studenten tellen Rotterdamse stemmen in Ahoy



In Ahoy worden alle Rotterdamse stemmen herleid

nrc

NRC Handelsblad 10-03-2018

Met chirurgische precisie stemmen tellen in Ahoy

De gemeente heeft laten weten de stemmen pas een dag na de verkiezingen te tellen - het is voor het eerst dat ze dat vooraf al zeggen.

Door Maurice Gekik

ROTTERDAM. Zeventig lange rijen, alle met een stembus en omheining. Per tafel vijf studenten plus een tabelhouder. Telkens krijgen ze een afgelezen stemkaart. Ingevolge van de kieswet, het uitpakken van de openbare stembiljetten tot het vloggetje dat na het tellen de lichte in moet. Op 22 maart een dag na de gemeenteraadsverkiezingen, wordt niets aan het toeval overgelaten.

„Agartus“ meent Henk Binkema (57), directeur verkiezingen bij de gemeente Rotterdam, die operatie in Ahoy vanaf 7 uur 's ochtrends tellen die dag circa negenhonderd personen in twee shifts de stemmen op kandidaten van de avond ervoor is dat dan al per partij, ofwel op „links-rechts“ - gebaseerd. Het zijn een paar honderd studenten die daar 900 euro voor krijgen, bij gestaan door professionals. Naar geen controleurs moeten alle fouten eruit halen.

Het is voor het eerst dat de gemeente ruim voordat de verkiezingen plaatsvinden, aan konijng een dag later te tellen. Dat doet niet aan een gevoel van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het als ruim twintig kleine gemeenten elders in het land. De gemeenteraad moet ook een akkoord geven. Binkema: „Sinds de zomer zijn we in de weer met ideeën.“

In 2010 werd al eens naderhand geteld. Toen een regerechter noodgreep. Tijdens die gemeenteraadsverkiezingen deden zich talloze incidenten bij stemkassa's voor. Daarnaast was het verschil tussen Leefbaar Rotterdam en de PvdA - beide op veertien zetels - slechts een paar honderd stemmen. Na na grote politieke druk gaf burgemeester Afdeling Invoering voor een herleid. Bovendien anders werden een paar dagen later in allel opgevoerd.

Na het afschrijven van het nadereverend referendum door de kiesraad eind vorig jaar wist Afdeling Digt (D), gemeentelijk voorzitter, dat de verkiezingen die jaar anders georganiseerd werden.

In 2010 werd al eens naderhand geteld. Toen een regerechter noodgreep

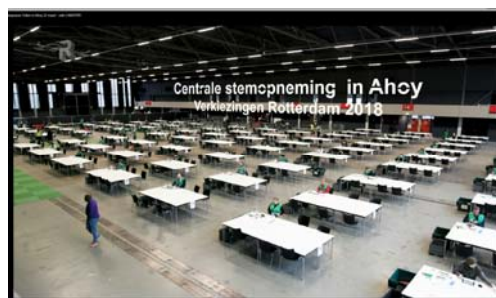
meer 700.000 uitgeleichte stemmen. „Als je al die stemmen in het stemkassatoel, ben je tot dag in de nacht bezig“, zegt Digt. - De kans dat er dan fouten worden gemaakt, is groot.“ Daarom zit er een tijd in het proces. Doordat de stemmen per partij op de avond al wordt geteld, kan burgemeester Afdeling Digt ge-waarschuwd niet voor middernacht de volgende ochtend opteren.

Het meningsverschil gebeurt een dag later. De voorburens van het nadereverend referendum gaan direct in de hand. Die van de twee andere verkiezingen worden nogmaals geproed. Het gaat daarbij om de herleid stemmen per kandidaat. Een telling die er tevens voor kan zorgen dat kandidaten op een onverklaarbare plek alom een zetel bemachtigen. Telling ze maar genoeg voorverstemmen krijgen.

„Na het van de eerste telling rijden circa zeventig vrachtwagens vanuit alle bijna vierhonderd stemkassa's de stembussen naar Zuid. „Een kleine 1.200 kilometer“, meent Binkema voor. „In Ahoy wordt die nacht heel erg goed bewaakt.“

20-4-2018
Centrale stemopneming 2018
15

Sfeerimpressie Ahoy



Film

Vragen?

verkiezingen2018@Rotterdam.nl

